

Výzvou pre mňa bolo učenie

Rozhovor s absolventkou doktorandského štúdia ÚVP Jankou Kubíkovou

JAKUB VARÍNI, autor rozhovoru je doktorand Ústavu verejnej politiky

Jana Kubíková vo februári ukončila svoje interné doktorandské štúdium na Ústave verejnej politiky. Bakalárske štúdium absolvovala v odbore aplikovaná ekonómia a magisterské štúdium v odbore verejná politika. V rámci svojho štúdia absolvovala program Erasmus na Central European University v Budapešti. Ako stážistka pôsobila v SGI – Inštitúte pre dobre spravovanú spoločnosť a v Transparency International Slovensko. V rámci svojej výskumnej činnosti sa venovala problematike politicko-administratívnych vzťahov na lokálnej úrovni.

Ahoj Jani, to, že si na Úvp úspešne obhájila svoju dizertačnú prácu vieme. Ešte predtým, ako sa k tomu dostaneme, však poďme poporiadku... Prečo si sa rozhodla študovať verejnú politiku na FSEV? Kde si študovala predtým?

Moje bakalárske štúdium som ukončila v odbore aplikovaná ekonómia, kde som mala tiež možnosť absolvovať predmety z verejnej politiky a komunikovať z ľuďmi pôsobiacimi v tomto odbore. Už v tom čase ma verejná politika veľmi oslovila a začala som sa o ňu viac zaujímať. Preto keď nastal čas rozhodovať sa, kam si poslať prihlášku na magisterské štúdium, mala som v tom úplne jasno.

Aké boli rozdiely medzi týmito jednotlivými odbormi a ich štúdiom?

Oba odbory vnímam tak, že môžu študentom priniesť do života množstvo poznatkov a skúseností do ďalšieho života. Aplikovaná ekonómia je skôr zameraná na kvantitatívne metódy, zatiaľ čo štúdium verejnej politiky sa zameriava ja na využívanie kvalitatívnych metód. Pri štúdiu aplikovanej ekonómie sme sa zameriavali najmä na prácu s matematickými a štatistickými modelmi, čo môže byť pre absolventa tohto odboru veľkou výhodou na trhu práce, na ktorom je v súčasnosti po týchto zručnostiach stále dopyt.

V rámci štúdia verejnej politiky sme pracovali už aj s metódami ako sú napríklad rozhovory, prípadové štúdie a obsahová analýza. Práve tieto metódy ma „chytily za srdce,“ nakoľko dokážu byť interaktívnejšie a danú problematiku je možné skúmať do väčšej hĺbky. Taktiež pri štúdiu verejnej politiky bolo viac možností zaoberať sa reálnymi problémami a otázkami, ktoré v súčasnosti trápia spoločnosť. Nikdy nezabudnem nato, ako sme prvýkrát dostali za úlohu zostaviť výskumný tím, pripraviť si výskumný plán, zrealizovať rozhovory a následne dáta analyzovať a interpretovať. Doteraz nato so spolužiakmi spomíname a asi ešte dlho budeme ☺.

Naplnilo doktorandské štúdium tvoje očakávania?

Môžem povedať, že nástup na doktorandské štúdium predčil moje očakávania. Pri nástupe na toto štúdium som si vôbec neuvedomovala, aké všetky možnosti mi môže ponúknuť, ale zároveň aj aké všetky povinnosti ma čakajú. Určite však neľutujem svoje rozhodnutie ďalej pokračovať v akademickom živote a vrelo odporúčam každému, kto sa nad tým zamýšľa.

Pracovala si niekde popri štúdiu? A tiež využila si možnosť zúčastniť sa Erazmu, či stážovať??

V rámci bakalárskeho štúdia to boli len rôzne študentské brigády k prilepšeniu mojej finančnej situácii ☺. Na magisterskom stupni som to už začala brať vážnejšie a začala som sa pozerať po pracovných skúsenostiach, ktoré by mohli prispieť k môjmu profesijnému rastu. Najskôr som začala stážovať v SGI, kde som pomáhala pri analýze dotácií z rezervy predsedu vlády. Taktiež som bola zapojená aj do projektu Demagog.sk, kde sme každý týždeň overovali pravdivosť výrokov politikov v diskusných reláciách. Neskôr som stážovala aj v TIS, kde som zas pracovala na projekte *Transparentnosť verejných firiem*. Tieto stáže boli výborným doplnením môjho štúdia, nakoľko mi pomohli prepojiť získané vedomosti s praxou.

Čo sa týka programu Erasmus, pokúšala som sa naň dostať už počas magisterského štúdia, ale neúspešne. Keďže som však chcela získať aj túto skúsenosť, nevzdala som sa a podala som si prihlášku aj v rámci doktorandského štúdia. Tento krát to už bolo úspešné a podarilo sa mi dostať na jeden semester na Central European University. Samozrejme odporúčam to vyskúšať každému, nakoľko táto skúsenosť mi priniesla nové obzory a spoznala som mnoho zaujímavých ľudí. Taktiež bolo pre mňa obrovským prínosom vidieť a zažiť ako funguje zahraničná univerzita ako je CEU a ako odlišne jej študenti pristupujú k štúdiu.

No a v neposlednom rade som počas môjho štúdia participovala aj na dvoch letných školách, v Maribore a v Prahe.

Povedz nám niečo o твоjich skúsenostiach, zážitkoch z konferencií, učenia, na ktoré si rada spomenieš.

Bolo toho tak veľa, že je ťažké vybrať to najzaujímavejšie. Ale z každej tejto oblasti mám neskutočne veľa zážitkov a skúseností. Asi najväčšou výzvou pre mňa bolo učenie, ktorého som sa najviac obávala, pretože podať dobrý výkon na prednáške je naozaj náročné. Ale každá jedna moja prednáška ma posunula o niečo vpred a som za ňu vďačná.

Veľmi pozitívne zážitky mám aj z konferencií, kde som mala možnosť spoznať mnoho domácich a zahraničných akademikov, ktorí sú vo svojej oblasti naozaj pojmami. Veľmi som oceňovala aj to, že títo ľudia boli ochotní s nami doktorandmi komunikovať aj v rámci neformálnych stretnutí a zaujímali sa o predmet nášho výskumu a o to, ako by nám mohli pomôcť.

No a v neposlednom rade som veľmi vďačná aj za spoluprácu s mojou školiteľkou doc. Beblavou, ktorá mi počas celého štúdia veľmi pomáhala, inšpirovala ma a vďaka jej pomoci som mala možnosť toto všetko zažiť a dotiahnuť do do úspešného konca.

Ktoré predmety si učila? Aká bola téma tvojej záverečnej práce a zamerania na doktorandskom štúdiu, čomu si sa venovala?

V rámci doktorandského štúdia som pomáhala pri výučbe predmetov ako Viacúrovňová tvorba verejnej politiky, Politicko-administratívne vzťahy, Etické otázky a korupcia a jeden semester som pomáhala aj s predmetom Verejná politika.

Témou mojej dizertačnej práce boli Politicko-administratívne vzťahy na lokálnej úrovni, konkrétne som sa zamerala na politizáciu v mestských firmách. Z tejto témy samozrejme vyplývalo aj to, čomu som sa v rámci môjho štúdia primárne venovala. Ale keďže štúdium verejnej politiky je rozmanité, obzory sa mi rozšírili aj v úplných iných oblastiach.

Aké sú najzásadnejšie zistenia vyplývajúce z tvojho výskumu/ práce? Máš nejaké pozitívne, prípadne negatívne skúsenosti spojené s jej písaním, skúmaním a možno, prečo túto problematiku ty považuješ za dôležitú?

Môj výskum bol svojím spôsobom na Slovensku prvotinou a zameriaval sa na mieru politizácie pri výbere výkonných riaditeľov a členov štatutárnych orgánov v mestských firmách, a to na vzorke sto najväčších slovenských samospráv. Konkrétne som pracovala so vzorkou 179 mestských firiem, ktoré sú v stopercentnom vlastníctve slovenských samospráv.

V rámci môjho výskumu sa mi podarilo identifikovať, že pri výbere ľudí do týchto postov ide väčšinou o politické rozhodnutie, ktorému nepredchádza výberové konanie. Samozrejme, že miera politizácie sa líšila v závislosti od veľkosti samosprávy; druhu služieb, ktoré mestské firmy poskytujú, ale v závislosti od toho, či výber prebiehal pred alebo po komunálnych voľbách. A tak napríklad sa mi podarilo identifikovať, že z hľadiska veľkosti samosprávy sa väčšia miera politizácie vyskytuje v menších samosprávach, čo môže byť, v porovnaní s väčšími samosprávami, spôsobené ich menšou kapacitou. Z hľadiska druhu poskytovaných služieb zas čelia najvyššej miere politizácie mestské firmy prevádzkujúce športoviská a rekreačné zariadenia. Naopak nižšiu mieru politizácie vykazujú mestské firmy poskytujúce technické služby, ktoré si pri riadení vyžadujú špecifické zručnosti a znalosti. Teda od riadiacich orgánov sa očakáva špecifická odbornosť, ktorá sa dá odhaliť prostredníctvom výberového konania. Analýza časového hľadiska zas ukázala, že v období do roka od konania komunálnych volieb, sa prostredníctvom politického rozhodnutia vyberie najviac výkonných riaditeľov a členov štatutárnych orgánov. Teda komunálne voľby majú výrazný vplyv na výber riadiacich orgánov v mestských firmách.

Čo by si odporučila budúci študentom u nás? Rady, tipy, triky ako zvládnuť štúdium, diplomovú prácu či štátnice.

Určite by som im odporučila aktívne študovať, čo znamená nielen poctivo chodiť na prednášky, ale aj aktívne sa zapájať do diskusií, rôznych programov a využívať, čo najviac možností, ktoré naša škola ponúka. Naozaj u nás pôsobia kvalitní a inšpirujúci ľudia, ktorí sú nielen skvelými pedagógmi, ale aj odborníkmi v rôznych oblastiach, a preto odporúčam využiť to, v čo najvyššej možnej miere.

Kde pôsobíš dnes? Máš prácu, ktorá ťa baví? Plánuješ sa v budúcnosti vrátiť na akademickú pôdu, resp. kam ťa to najviac ťahá?

V súčasnosti som prijatá na program *Teach for Slovakia*, a ak všetko vyjde ako má, tak od septembra začnem učiť v kontajnerovej škole v rómskej osade neďaleko Popradu. Pomaly sa na tento program začínam pripravovať, nakoľko ma nasledujúce dva roky čaká nespočetne veľa výziev. No a po týchto dvoch rokoch uvidím, či budem mať chuť zas sa vrátiť na akademickú pôdu, či budem chcieť naďalej učiť, alebo ma vietor zaveje niekam úplne inde ☺.

Keď vynecháme pracovné povinnosti, ako najradšej tráviš svoj voľný čas, čo rada robíš?

V rámci môjho voľného času pôsobím v mimovládnej organizácii *Bublina*, ide o občianske združenie, ktoré pracuje s deťmi z detských domovov a sociálne slabších rodín. Organizujeme pre nich letné a zimné tábory, a taktiež rôzne víkendové pobyty, kde sa im prostredníctvom zážitkovej

pedagogiky snažíme posúvať vpred. Mnohým deťom sa venujem aj v rámci môjho voľného času a neskutočne ma to naplňuje. Samozrejme, že nepohrdnem ani dobrou knihou, filmom či časom stráveným v prírode.

Ďakujem veľmi pekne za tvoj čas 😊